

ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๘ วรรคสอง และ มาตรา ๔๙ (๙) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒^๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตราที่อ้างถึงในระเบียบนี้ ให้หมายถึงมาตราของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนที่เสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๒) ข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ

(๓) ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) ข้อเสนอในการสร้างเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘/ตอนที่ ๑๗ ก/หน้า ๑๒/๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔

- (๕) ความคืบหน้าหรือผลการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหาย
- (๖) การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีกรรมการพบเห็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน
- (๗) ข้อเสนอในรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี
- (๘) ข้อเสนอในรายงานคู่ขนานตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามที่จัดทำโดยคณะกรรมการ
- (๙) ข้อเสนอในรายงานคู่ขนานการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review) ของประเทศไทยที่จัดทำโดยคณะกรรมการ
- (๑๐) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๖ ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ สำนักงานอาจเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ย่นหรือขยายได้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้แสดงผล เหตุผล ความจำเป็น หรือข้อขัดข้อง ที่ต้องย่นหรือขยาย ระยะเวลาในแต่ละเรื่องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

ข้อ ๗ ในกรณีที่มีความจำเป็น สำนักงานอาจเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแต่งตั้งพนักงาน เจ้าหน้าที่ให้ทำหน้าที่ติดตามผลการดำเนินการกรณีหนึ่งกรณีใดก็ได้ ทั้งนี้ การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๘ กรณีที่ระเบียบนี้กำหนดให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินการที่เสนอต่อรัฐสภาหรือ คณะรัฐมนตรี การนับระยะเวลาตามระเบียบนี้ ให้นับตั้งแต่วันที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ได้รับเรื่อง

ข้อ ๙ กรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือมีหลักฐานอื่นใดว่ารัฐสภา คณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ได้ดำเนินการตามรายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการแล้ว สำนักงานอาจนำข้อเท็จจริงหรือหลักฐานนั้นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไปตามระเบียบนี้ก็ได้

หมวด ๒

การติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน

ส่วนที่ ๑

การติดตามมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสม ในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ข้อ ๑๐ การติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ (๑) ให้สำนักงานมีหนังสือติดตามผลการ ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ภายในสิบห้าวันนับแต่ วันที่ครบกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือระยะเวลาที่คณะกรรมการ อนุญาตให้ขยาย แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้นแจ้งผลการดำเนินการ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับหนังสือ

ข้อ ๑๑ กรณีที่สำนักงานมีหนังสือติดตามผลการดำเนินการแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ที่เกี่ยวข้อง มิได้แจ้งผลการดำเนินการหรือเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ตามมาตรา ๓๖ วรรคสาม

ให้สำนักงานมีหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาในหนังสือติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๑๐ เพื่อแจ้งให้หน่วยงานที่บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องนั้นพิจารณาเร่งรัดหรือกำชับให้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางต่อไป

ข้อ ๑๒ กรณีที่สำนักงานมีหนังสือแจ้งตามข้อ ๑๑ แล้ว แต่หน่วยงานที่บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้นมิได้แจ้งผลการดำเนินการ ให้สำนักงานจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาในหนังสือติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๑ แล้วแต่กรณี เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ ต่อไป

ข้อ ๑๓ กรณีที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีตามข้อ ๑๒ แล้ว แต่คณะรัฐมนตรีมิได้แจ้งผลการดำเนินการหรือเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่พ้นระยะเวลาเก้าสิบวันที่คณะรัฐมนตรีได้รับรายงาน และเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

การเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตามวรรคหนึ่ง สำนักงานอาจเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภาหรือคณะรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขปัญหาหรือป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีกตามมาตรา ๔๒ ก็ได้

ส่วนที่ ๒

การติดตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ

ข้อ ๑๔ การติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ (๒) ให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศที่เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี เมื่อพ้นระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรายงาน และเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้นำความในข้อ ๑๓ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การติดตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทาง ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

ข้อ ๑๕ การติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ (๓) ให้สำนักงานมีหนังสือติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่เสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในสิบห้าวันนับแต่พ้นระยะเวลาเก้าสิบวันที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับข้อเสนอแนะ และเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

กรณีที่รัฐสภาหรือคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อเสนอแนะตามข้อ ๕ (๓) ไปดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ให้สำนักงานมีหนังสือติดตามผลการดำเนินการจากหน่วยงานที่รับข้อเสนอแนะนั้น และเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๖ กรณีที่คณะกรรมการได้มีมาตรการหรือแนวทางตามข้อ ๕ (๑) และข้อเสนอแนะตามข้อ ๕ (๓) เสนอรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจไปในคราวเดียวกัน ให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยถือระยะเวลาในการติดตามมาตรการหรือแนวทางตามข้อ ๕ (๑) เป็นสำคัญ

ข้อ ๑๗ กรณีที่สำนักงานมีหนังสือติดตามผลการดำเนินการแล้ว แต่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มิได้แจ้งผลการดำเนินการหรือเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเสนอคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาในหนังสือติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้นำความในข้อ ๑๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การติดตามข้อเสนอในการสร้างเสริม

ให้ทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

ข้อ ๑๘ การติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ (๔) ไม่ว่าจะจัดทำเป็นแถลงการณ์หรือในรูปแบบอื่นใด หากเป็นกรณีที่มีการแจ้งต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พิจารณาดำเนินการในเรื่องใด ให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินการเมื่อพ้นระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับแจ้ง และเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้นำความในข้อ ๑๓ วรรคสอง และข้อ ๑๕ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕

การติดตามกรณีอื่น

ข้อ ๑๙ การติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ (๕) ให้สำนักงานติดตามความคืบหน้าหรือผลการดำเนินคดีและรายงานให้คณะกรรมการทราบทุกเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ ๒๐ การติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ (๖) ให้สำนักงานมีหนังสือติดตามผลการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นได้รับแจ้ง และเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป โดยให้นำความในข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๑ การติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ (๗) (๘) หรือ (๙) ให้ติดตามเฉพาะประเด็นที่คณะกรรมการเห็นชอบ โดยให้นำความในข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การติดตามผลการดำเนินการกรณีอื่นตามข้อ ๕ (๑๐) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓
การยุติการติดตาม

ข้อ ๒๒ ให้สำนักงานเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณายุติการติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ (๑) (๓) และ (๖) ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตามข้อ ๕ (๑) หรือ (๓) หรือความเห็นของกรรมการตามข้อ ๕ (๖) ทั้งหมดหรือบางส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้ว

(๒) กรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ไม่อาจดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตามข้อ ๕ (๑) หรือ (๓) หรือความเห็นของกรรมการตามข้อ ๕ (๖) ได้โดยมีเหตุผลอันสมควร

(๓) กรณีที่คู่กรณีได้มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว ในประเด็นเดียวกันกับข้อ ๕ (๑) หรือ (๖)

(๔) กรณีที่การดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตามข้อ ๕ (๑) หรือ (๓) หรือความเห็นของกรรมการตามข้อ ๕ (๖) จะไม่เป็นประโยชน์อีกต่อไป

การยุติการติดตามผลการดำเนินการนอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเป็นรายกรณี

ข้อ ๒๓ กรณีที่คณะกรรมการมีมติให้ยุติการติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ (๑) (๓) หรือ (๕) หากเป็นเรื่องที่มีผู้ร้องหรือผู้แจ้ง ให้สำนักงานแจ้งผลให้ผู้แจ้งหรือผู้ร้องทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติดังกล่าว เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ร้องมิได้แจ้งสถานที่อยู่ที่จะติดต่อได้

หมวด ๔
การสรุปและวิเคราะห์ผลการติดตาม

ข้อ ๒๔ ให้สำนักงานสรุปและวิเคราะห์ผลการติดตามผลการดำเนินการตามข้อ ๕ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เสนอต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้นำผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง สรุปไว้ในรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ตามมาตรา ๔๕ ด้วย

หมวด ๕
การเผยแพร่ผลการดำเนินการ

ข้อ ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการสร้างเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ให้สำนักงานจัดทำสรุปสาระสำคัญของผลการดำเนินการตามข้อ ๒๔ เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การเผยแพร่ผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยให้เผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน

ข้อ ๒๖ ให้สำนักงานสรุปผลการดำเนินการและผลการติดตามตามข้อ ๕ กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ ให้ปกปิดข้อมูลในส่วนที่อาจกระทบกระเทือนต่อสิทธิส่วนบุคคลของผู้แจ้งหรือผู้ร้องหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๗ การใดที่ได้ดำเนินการก่อนระเบียบนี้มีผลใช้บังคับและยังไม่แล้วเสร็จ ให้การดำเนินการนั้นเป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบนี้ เว้นแต่คณะกรรมการมีมติเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประกายรัตน์ ตันธีรวงศ์

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำหน้าที่แทน

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ